

Mur de cal Castaño Vell

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: c/ Eduard Peña, 9. 08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET
Emplaçament Al nucli urbà, davant l'estació de Renfe, al costat de la Plaça Sant Vicenç.

Coordenades:

Latitud: 41.66832
Longitud: 1.86305
UTM Est (X): 405352
UTM Nord (Y): 4613576

Classificació

Número de fitxa 08262-18
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Medieval Contemporani
Segle XIII-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: només es conserven algunes restes
Protecció Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Estructural
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 42503DG0153N
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dv., 16/04/2004 - 02:00

Descripció

L'antiga casa senyorial de cal Castaño estava ubicada a la cantonada del Passeig de Pau Casals i la Plaça de Sant Vicenç, davant de l'estació de la Renfe. De l'antiga casa tan sols resten les bases del mur de tramuntana on encara es pot apreciar l'espai que ocupava una porta. El solar on hi havia hagut la casa és actualment el jardí de la casa que dona al carrer Eduard Peña. Durant la Guerra Civil es va fer un refugi soterrat en les ruïnes de l'antiga casa al que s'accedia passada la via del tren. Ja en aquella època la casa era una ruïna i acabada la Guerra es va acabar d'ensorrar pel perill que suposava. A la plaça de Sant Vicenç, davant el solar, que era un dels llocs centrals de l'antic Sant Vicenç, en fer el pas de canonades i la carretera, es van trobar ossos humans. Segons ens han explicat, en aquesta zona hi havia l'antic cementiri del poble i sembla que cal Castaño tenia també església. Segons consta al diari Castellet (nº 10, febrer 1948) hi havia un bloc de pedra del mur de la casa que tenia un croquis que podria ser de la planta de la casa més antiga. Explica que tenia baixos amb volta i un pati central al que s'entrava per una gran porta.

Observacions:

Molt a prop del lloc on es trobava aquesta casa es va construir una altra que es coneix com cal Castaño nou.

Història

Cal Castaño era una masia senyorial de les més importants de Sant Vicenç de Castellet. Es va ensorrar l'any 1937, durant la Guerra Civil, pel bàndol republicà. El 1947 es va acabar de treure la runa del solar. Era una casa feudal i els seus murs s'estenien al llarg de la via del tren. El 1856 era habitada per "el senyor" de Castellet i s'anomenava popularment "la casa del senyor". Fins el 1929 la tenien llogada la família Castaño i per això era conegut amb aquest sobrenom. Els de cal Castaño van construir una altra casa que també es coneix com Cal Castaño, al costat de l'estació, i que possiblement substituís com a vivenda a l'antiga ja que va ser abandonada en l'època en que es va construir aquesta nova, a finals del XIX. La casa de darrera que fa mitgera amb l'antiga cal Castaño, era de traguers que tenien bestiar per el transport. Ara estan fent obres al solar contigu al de cal Castaño i es pot apreciar una paret folrada amb cairons que seria d'una tina de planta quadrada. Al Fogatge de 1368-1370 (IGLÉSIES, 1962) Sant Vicenç tenia 21 focs, constituint un poblament dispers. Al de 1497 (IGLÉSIES, 1991), coincidint amb un període de davallada demogràfica després de la guerra civil contra Joan II, Sant Vicenç tenia 7 focs; igual que al 1553. El cens de 1717 recull 94 habitants; i el del comte Floridablanca el 1787, 50 habitants. A finals del segle XIX Sant Vicenç era un nucli molt petit concentrat al voltant de l'antiga església parroquial ja desapareguda que estava al costat de cal Castaño; hi havia la casa cal Castaño, el Raval de les Roques i el Raval Nou, les pairalies de Sant Joan de Dalt, Sant Joan de Baix i Ginferri, i algunes cases repartides pel terme entre les que trobem cases importants com Les Vives. L'any 1871 es comencen a urbanitzar carrers al nou nucli urbà: Castellet, Sobrerroca i Migdia, carrers que formen una estructura reticulada tallada per les dues línies fèrries que divideixen la població en diversos sectors. Durant la segona meitat del segle XIX la població augmenta considerablement, quadruplicant-se mostrant la clara influència de la construcció del ferrocarril i de l'assentament de la indústria tèxtil al municipi. Actualment encara es conserven 14 masos i 3 desapareguts el darrer segle, tot i que la major part de la població es concentra al poble, en el que distingim diferents barris. En un article del Castellet de l'any 1948 (VILA, 1948) hi ha la següent descripció de la casa: "Aquella mansión estaba formada por un subterráneo planta baja con bóveda y un primer piso descomunal. Este estaba compuesto de unas grandes habitaciones, corredores, comedor y cocina, que se entreveía un sinúmero de modificaciones y obras, que por su cariz, probablemente, se practicaron el año 1905, por haber visto dicho año marcado en el dintel de entrada al piso. Tenía una entrada señorial, un patio con una escalera de piedra hecha con mucho gusto, con una terraza alrededor que daba a los interiores del piso y a un balcón que daba fuera. Por el patio se entraba en los bajos, compuestos estos, de unas enormes celdas enlosadas, lóbregas y húmedas, donde durante muchos años el Ayuntamiento utilizaba una como prisión

para delincuentes".

Bibliografia

CANAL, P., VILA, M. (1986). Sant Vicenç de Castellet des de l'antiguitat als nostres dies. Llibreria Sobreroca, Manresa, 3^a ed. SUADES, J; i altres. (1986). "Sant Vicenç de Castellet" dins Ferrer i Alòs, Llorenç (coordinador). Història del Bages, col·lecció Història de les Comarques de Catalunya. Manresa, Parcir Edicions, 1986. AA.VV. (1977). Les masies. A El Breny, número extraordinari Festa Major de 1977. VILA, M. (1948). La piqueta demoledora está derribando los últimos vestigios de la casa feudal Santvicentina. A "El Castellet", número 10, febrer de 1948.

